

Diễn văn
Chủ đề: ngày tang của mẹ
Tác giả: Hải

ĐIỀU VĂN MẸ

Lời giới thiệu: Gởi quý bạn đọc một bài viết về Mẹ của một người con gốc HO (tên là Hải, con trai của chị Tiềm, sát cạnh nhà của thân hữu YKH là Chu Mai & Tôn Nữ Quý Hương). Để cho biết sự suy nghĩ có phần khác biệt giữa con của HO và con tại trong nước VNCS bây giờ.

Cám ơn bạn Chu Mai (phóng viên chiến trường năm xưa trong cuộc chiến Miền Nam VN)...

V. Chánh

Con xin phép cúi đầu trước linh cữu Mẹ bày tỏ lòng tri ân sinh dưỡng và nói đôi lời tiễn biệt.

Tuần vừa qua, khi tiếng chuông trường vang lên báo hiệu một năm học mới, lòng con bỗng bồi hồi nhớ đến đoạn văn trong truyện ngắn “**Tôi đi học**” của nhà văn Thanh Tịnh – tác phẩm mà mỗi mùa khai giảng Mẹ vẫn ân cần đọc cho học trò nghe.

Câu văn ấy giờ lại vang lên trong ký ức:

“Buổi sáng mai hôm ấy, một buổi mai đầy sương thu và gió lạnh, Mẹ tôi âu yếm nắm tay tôi dẫn đi trên con đường làng dài và hẹp.”

Ngày ấy, không chỉ trên trang sách... Mẹ cũng đã nắm tay con như thế trong buổi đầu tiên đến lớp, rồi tiếp tục nắm tay con suốt bao năm tháng cắp sách đến trường.

Từ buổi đầu đời, bàn tay Mẹ đã nâng con trong vòng tay ấm áp; từ những bước chập chững đầu tiên, Mẹ dắt con qua từng con đường làng, qua cổng trường, qua tuổi thơ, qua những mùa nắng, mùa mưa.

Bàn tay ấy không chỉ dìu con qua những con đường, mà còn dắt con qua cả những tháng ngày thử thách; không chỉ nâng con dậy khi vấp ngã, mà còn âm thầm che chở khi giông gió bất chợt ập về.

Và rồi... đến giây phút cuối cùng, bàn tay Mẹ vẫn truyền hơi ấm, như sợ con chông chênh giữa dòng đời.

Ngày con cất tiếng khóc chào đời, Ba không thể ở bên vì còn bị giam cầm trong lao tù cộng sản.

Hơn một tháng tuổi, con đã theo Mẹ đến vùng đất Hội An lập nghiệp.

Xa gia đình, không người thân giúp đỡ, Mẹ một mình gồng gánh: vừa nuôi con, vừa dành dụm để thăm nuôi chồng suốt tám năm dài đằng đẵng.

Ngoài đồng lương ít ỏi của nghề giáo, lại luôn bị chèn ép vì là vợ của một sĩ quan chế độ cũ đang trong tù, Mẹ xoay xở đủ đường: nấu khoai, luộc sắn đem bán, tần tiện từng đồng mua sữa, mua bột cho con, rồi gói ghém mang vào thăm Ba.

Bao nhiêu nước mắt Mẹ lặng lẽ nuốt vào lòng, bao nhiêu đêm Mẹ nhịn phần ăn, chỉ mong con được no lòng, ấm dạ.

Con vẫn nhớ chiếc xe đạp cũ kỹ, nơi yên sau là cả tuổi thơ con nép mình.

Mỗi buổi sớm, Mẹ chở con đến trường, đặt con ngồi một góc lớp, rồi quay vào bụi giảng, vừa dạy trò, vừa liếc nhìn con bằng ánh mắt yên lòng.

Những đêm con bệnh, Mẹ thức trắng không rời nửa bước.

Khi con đau mắt, Mẹ lặn lội khắp nơi tìm thầy giỏi, thuốc hay; nghe ở đâu có người chữa được, dẫu đường xa mấy, dẫu nắng gió sương sa, Mẹ cũng đưa con đến, chỉ mong con mau khỏi bệnh.

Không chỉ là người mẹ hiền tận tụy, Mẹ còn là người vợ thủy chung, sắt son với Ba.

Suốt tám năm dài, Mẹ vẫn một lòng chờ đợi ngày Ba trở về, mặc cho đời đầy cám dỗ.

Có những năm tháng, hai mẹ con phải dời chỗ ở nhiều lần, chỉ vì Mẹ muốn giữ trọn lòng chung thủy với Ba, và gìn giữ phẩm hạnh của mình trước miệng đời dèm pha.

Mẹ chọn những nơi yên ổn để con lớn lên không sợ hãi, để gia đình chờ ngày đoàn tụ.

Những chuyến thăm nuôi Ba là những hành trình gian khổ: mẹ con vượt đèo, lội suối, đi hàng chục, hàng trăm cây số đường rừng núi.

Có nhiều lần đi giữa mưa gió, có khi phải ngủ tạm ven rừng, bên lề đường, chỉ để sáng kịp vào gặp Ba một chốc, trao nhau vài lời nhắn nhủ, mấy gói quà chắt chiu, rồi lại tất tả quay về.

Ngày Ba trở về, cả nhà mình lên vùng kinh tế mới Cây Trường.

Suốt mười một năm ở vùng heo hút ấy, sau giờ đứng lớp, Mẹ lại tắt tả ra đồng dưới cái nắng trưa hè bỏng rát.

Mẹ cùng Ba dựng lại cuộc đời từ đôi bàn tay trắng, nuôi chúng con khôn lớn.

Những giọt mồ hôi Mẹ rơi xuống trên mảnh đất nứt nẻ trồng lúa mì, đậu phụng, đậu xanh...

Những bước chân rón rén sớm hôm nhóm bếp nấu ăn cho Ba đi làm sớm, chỉ để các con được ngủ ngon giấc, có bữa cơm no, có sách vở đến trường.

Ngay cả khi gia đình định cư ở Mỹ, Mẹ vẫn không ngừng làm việc vất vả, lo cho các con được ăn học nên người.

Mẹ không màng đến việc mình từng là giáo viên, từng giữ chức hiệu phó được nhiều người kính trọng, mà sẵn sàng ngày ngày làm việc chăm sóc trẻ em, người già từ sáng sớm đến chiều tối, chỉ mong kiếm thêm thu nhập để trang trải cuộc sống gia đình.

Tất cả cũng chỉ vì các con, vì tương lai của các con sau này.

Cuộc đời của Mẹ là chuỗi ngày thức khuya, nhịn đói, nhẫn nại, hy sinh – không một lời đòi hỏi cho riêng mình.

Rồi khi con yên bề gia thất, ổn định cuộc sống, Mẹ lại hóa thành bóng cây trước ngõ: chăm lo bữa ăn, giấc ngủ, đưa đón các cháu đến trường, dạy chúng lễ nghĩa, chữ nghĩa, hiền từ.

Vòng tay đã ôm ấm con năm nào, nay lại êm ái đỡ nâng các cháu.

Bước chân đã dắt con qua những con đường làng nhỏ hẹp, nay lại dắt các cháu qua những ngã ba, ngã tư đường, bình thản và kiên nhẫn như chưa từng biết mỏi.

Mẹ ơi, nhìn lại đời Mẹ, chúng con chỉ thấy một chữ “Đủ”:

- đủ kiên cường để đứng vững trong bão tố;
- đủ bao dung để gom cả yêu thương vào lòng;
- đủ nhẫn nại để chắt chiu từng niềm vui nhỏ cho gia đình;
- đủ hiền hòa để đi qua mọi nỗi buồn mà vẫn giữ nụ cười.

Công ơn của Mẹ – như trời cao, như biển rộng – chúng con chưa kịp đền đáp.

Nay Mẹ đã thanh thản rời cõi tạm, để lại cho chúng con tấm gương sáng và di sản yêu thương không gì sánh nổi.

Trước linh cữu của Mẹ, chúng con xin cúi đầu tạ ơn: ơn sinh thành, ơn dưỡng dục, ơn dạy dỗ nên người.

Nếu đâu đó trong đời, chúng con từng vô tâm làm Mẹ buồn, xin Mẹ rộng lòng tha thứ.

Xin nhận nơi đây nén hương lòng và lời hứa chân thành: chúng con sẽ thương nhau nhiều hơn, sống tử tế hơn, dạy các cháu hiền lành như lời Mẹ dặn, để mỗi ngày trôi qua đều là một bông hoa đặt lên mộ Mẹ.

Rồi mai này, mỗi độ thu về, tiếng chuông tự trường lại vang, đoạn văn năm cũ lại ngân:

“Mẹ tôi âu yếm nắm tay tôi...” – chúng con sẽ thấy bàn tay Mẹ ở đó, dịu dàng và ấm áp.

Dấu thân xác Mẹ hòa vào cát bụi, tình Mẹ vẫn sống mãi trong tim chúng con;

Dòng máu Mẹ vẫn luân chảy trong huyết quản chúng con;

Bóng Mẹ vẫn là vệt nắng cuối chiều dẫn lối gia đình đi tiếp đoạn đường đời.

Mẹ ơi, thôi Mẹ yên nghỉ.

Con tin rằng ở nơi an lành, Mẹ sẽ mỉm cười nhìn chúng con lớn lên thêm một lần nữa – không còn lo toan, không còn nhọc nhằn.

Chúng con và các cháu mãi mãi biết ơn Mẹ, mãi mãi nhớ ơn Mẹ.

Con xin cúi đầu vĩnh biệt Mẹ.

Xin Mẹ phù hộ cho gia đình chúng con biết thương nhau, biết đùm nhau đi qua mọi mùa gió lạnh – như Mẹ đã từng, suốt cả một đời.

Chúng con xin thành kính cảm ơn.

Hải

*Nguồn: Internet eMail by mấ **vĩnh chánh** chuyển*

*Đăng ngày thứ Hai, March 9, 2026
tkd, Khoá 10A—72/SQTĐ/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH*